

بسمه تعالی

دستورالعمل اجرایی آئین نامه کارورزی و آکارآموزی

ماده ۱:

باعنایت به مفاد ماده ۱۹ تصویب نامه هیئت محترم وزیران که طی شماره ۲۷۷۶۳ / ۲۴۴ هـ مورخ ۲۸ / ۹ / ۷۱ ابلاغ شده است و باتوجه به آئین نامه همکاری وزارتخانه ها، سازمانها، مراکز تولیدی و آموزشی در اجرای آموزش متوسطه شاخه کاردانش و براساس آئین نامه کارآموزی و کارورزی موضوع بخشنامه ۴۰۰ / ۱۰۲ / ۱۵۳ - ۱۳۷۴ / ۵ / ۸ - ۱۳۷۴ / ۵ / ۸ کمیته کارآموزی، کارورزی استان با مسئولیت مدیر کل آموزش و پرورش استان با شرکت معازن آموزش متوسطه، کارشناس مسئول آموزش فنی و حرفه ای، کارشناس مسئول آموزش کاردانش و دونفر از افراد واجد شرایط و مجرب در امور کارآموزی و کارورزی (یک نفر از آموزان واحدهای آموزش فنی و حرفه ای و یک نفر از مربیان واحد آموزش کاردانش) تشکیل میگردد که عهده دار وظایف زیر می باشند.

الف - بررسی توافقی نامه ها، پیشنهادها و نظرات ارائه شده از سوی ادارات آموزش و پرورش مناطق، نواحی یا شهرستانهای تابعه

ب - ایجاد هماهنگی و توافق کلی با نهادها، ارگانها، مراکز صنعتی، کشاورزی و خدماتی در سطح استان به منظور ایجاد زمینه لازم جهت انجام بهتر کارآموزی و کارورزی.

ج - بررسی و اظهار نظر و یا تأیید پیشنهادهای ارائه شده از سوی مراکز مختلف

۱- عنوان درس کارآموزی مربوط به دانش آموزان رشته های فنی، حرفه ای و کشاورزی و درس کارورزی مربوط به دانش آموزان شاخه کاردانش میباشد. که در این مجموعه به اختصار کارورزی، کارآموزی نام برده

بر اساس توافق بر سر شماره ۲۷۷۶۳ / ۲۴۴ هـ

تاریخ ۱۳ / ۱۲ / ۷۱

تولیدی و آموزشی (بخشهای صنعت، کشاورزی و خدمات) در رابطه با امور کارآموزی و کارورزی.

د - بازدید و نظارت بر مراکز کارآموزی و کارورزی در سطح استان

تبصره ۱: معاونت آموزش متوسطه استان گزارشات مربوط را به دفاتر ستادی اعلام می کند.

تبصره ۲: در صورت نبودن کارشناس مسئول فنی و حرفه‌ای یا کاردانش کارشناس شاخه مربوطه عهده‌دار وظیفه فوق خواهد بود.

تبصره ۳: معاون آموزش متوسطه استان حسب مورد از نمایندگان دستگاههای مختلف نیز می تواند (حداکثر ۲ نفر به عنوان عضو مدعو) دعوت بعمل آورد.

ماده ۲: در هر یک از شهرستانها، نواحی و یا مناطق، شورای معاونین ادارات آموزش و پرورش در ارتباط با امور کارآموزی و کارورزی با شرح وظایف زیر تشکیل می گردد که ریاست آن با رئیس آموزش و پرورش مربوط خواهد بود، این شورا با حضور نماینده فرمانداری و مسئول شاخه کاردانش و آموزش فنی و حرفه‌ای تشکیل میگردد، که شورا می تواند بر حسب ضرورت از صاحبان حرف، مدیران کارخانجات و نماینده صنوف مختلف دعوت بعمل آورد.

الف - بررسی پیشنهادهای و توافقینامه‌های ارائه شده از سوی دبیرستانها و هنرستانهای منطقه در ارتباط با کارآموزی و کارورزی

ب - بررسی در مورد ضرورت انجام کارآموزی و کارورزی در مراکز آموزشی تولیدی - خدماتی و صدور مجوز مربوط (موضوع بند ب و ج) ماده ۴ آئین نامه کارآموزی و کارورزی

ج - بررسی چگونگی اجرای توافقینامه‌های ارائه شده از سوی کمیته کارآموزی - کارورزی استان و ابلاغ آن جهت اجرا به مراکز مربوط

ماده ۳: در هر واحد آموزشی اعم از فنی، حرفه‌ای و کشاورزی یا کاردانش شورایی تحت عنوان شورای کارآموزی یا کارورزی با شرح وظایف زیر تشکیل میشود.

شورای عالی کار و آموزش

الف - بررسی وضعیت مراکز تولیدی و خدماتی که جهت انعقاد قرارداد به منظور اجرای کارآموزی یا کارورزی پیشنهاد شده‌اند و ارسال پیشنهادهای مورد قبول به شورای معاونین اداره آموزش و پرورش

ب - دعوت از مسئولین و صاحبان حرف و مراکز تولیدی، خدماتی به منظور جلب همکاری و تبادل نظر با آنان در رابطه با کارورزی و کارآموزی.

ج - بررسی پیشنهادهای و نظرات اولیاء دانش آموزان در رابطه با حسن اجرای کارآموزی و کارورزی

د - بازدید و نظارت مراکز کارآموزی و کارورزی

ه: ارائه گزارشهای لازم از نحوه عملکرد شورای کارآموزی یا کارورزی واحد آموزشی و همچنین مراکز کارآموزی و کارورزی به اداره آموزش و پرورش مربوط به منظور طرح در شورای اداره

ماده ۴: ترکیب شورای کارآموزی - کارورزی، واحد آموزشی به شرح زیر است:

۱- رئیس واحد آموزشی

۲- یک نفر از معلمان (هنرآموزان) مجرب و صاحب نظر به انتخاب رئیس واحد آموزشی

۳- نماینده انجمن اولیاء و مربیان

۴- معاون پرورشی یا نماینده مربیان پرورشی واحد آموزشی

۵- معاون فنی، مدیر آموزش عملی یا معاون آموزشی در هنرستانهای فنی حرفه‌ای، کشاورزی و کاردانش

تبصره: شورا برحسب ضرورت می‌تواند از مسئول مراکز کارورزی و یکی از معلمان (هنرآموزان) مربوط و ... دعوت به عمل آورد.

ماده ۵: محل اجرای کارآموزی یا کارورزی باید ضوابط و شرایط زیر را دارا

باشد.

الف - حسن شهرت لازم

× ب - امکانات مناسب ایمنی، بهداشتی

× ج - امکان تردد دانش آموزان به محل مورد نظر

د - امکان پذیرش دانش آموز حتی الامکان به صورت گروهی

ماده ۶: مراکز کارآموزی یا کارورزی می‌توانند برحسب مورد پاداش، مزایا و یا امکانات رفاهی در اختیار دانش آموزان قرار دهند.

ماده ۷: مسئولین واحد آموزشی قبل از شروع دوره کارآموزی یا کارورزی ضروری است دانش آموزان و اولیاء آنانرا در ارتباط با موارد زیر توجیه نمایند:

الف - توجیه دانش آموزان نسبت به اهداف دوره کارآموزی یا کارورزی

ب - رعایت مقررات داخلی مراکز کارورزی و کارآموزی

ج - رعایت اخلاق اسلامی و شعائر مذهبی

د - توجه به مسائل ایمنی و بهداشتی در محیط کار

ه - رعایت امانتداری و حفاظت از وسائل و ابزار کار و صرفه‌جویی در مصرف مواد

و - رعایت احترام نسبت به سرپرستان، مسئولین و کارگران و کارکنان مراکز

کارآموزی و کارورزی

ماده ۸: مشارکت دانش آموزان (تحت نظارت مربی ناظر و سرپرست مربوط)

در انجام امور مربوط به کارهای تولیدی و خدماتی در واحدهای آموزشی (ضمن در نظر گرفتن ساعات انجام آن) بعنوان کارآموزی کارورزی محسوب می‌گردد.

ماده ۹: انجام کارهای سخت و زیان آور به عنوان کارآموزی و کارورزی برای

دانش آموزان ممنوع است.

ماده ۱۰: دانش آموزان کارآموز و کارورز مشمول حق بیمه حوادث و دیه

دانش آموزی خواهند بود.

تبصره: رضایت کتبی اولیاء در اعزام دانش آموزان به مراکز کارآموزی و کارورزی به

مراکز خارج از آموزش و پرورش الزامی است.

ماده ۱۱: دانش آموزانی واجد شرایط کارورزی هستند که:

شماره
تاریخ
پرست

الف - در برنامه درسی آنان ضرورت انجام کارورزی قید شده باشد.
ب - حداقل يك استاندارد آموزشی را در رشته مهارتی گذرانیده باشند.
ج - واحد آموزشی نسبت به معرفی آنان به مراکز کارورزی براساس هماهنگی قبلی اقدام نموده باشد.

تبصره ۱: در رشته‌هایی که بیش از يك استاندارد آموزشی وجود دارد نوع کارورزی براساس استانداردهای آموزشی ارائه شده و با توجه به نیاز منطقه خواهد بود.
تبصره ۲: میزان ساعت کارورزی در نظر گرفته شده برای هر يك از استانداردها براساس میزان مقرر در دستورالعمل‌های مربوط خواهد بود.

ماده ۱۲: دانش آموزان شاخه فنی و حرفه‌ای نظام جدید پس از گذراندن حداقل $\frac{2}{3}$ از واحدهای دروس تخصصی می‌توانند واحد کارآموزی را اخذ نمایند.
تبصره: رشته‌ای که دانش آموز در آن کارورزی یا کارآموزی می‌نماید باید متناسب با رشته تحصیلی او باشد.

ماده ۱۳: دانش آموزان باید با معرفی نامه واحد آموزشی نسبت به انجام کارآموزی و کارورزی اقدام نمایند در غیر این صورت از آنان پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۱۴: نمره درس کارآموزی و کارورزی بیست نمره‌ای بوده و نصاب قبولی در آن، نمره ۱۲ میباشد.

ماده ۱۵: دانش آموز موظف است پس از پایان دوره کارآموزی یا کارورزی گزارش کار مربوط به آن را به مربی دوره تسلیم نماید (مجموعه گزارشات روزانه و گزارش نهایی).

ماده ۱۶: قرارداد کارورزی و کارآموزی در هر واحد آموزشی یا مرکز کارورزی یا کارآموزی براساس فرم ضمیمه (شماره ۱) به امضاء رئیس واحد آموزشی و مسئول کارگاه یا کارخانه رسیده و به تأیید اداره آموزش و پرورش منطقه نیز میرسد.
تبصره: مراکز کارآموزی کارورزی در پایان دوره گزارش کاملی همراه با نتیجه ارزشیابی کارآموزی یا کارورزی را به واحد آموزشی ارائه خواهند نمود.

ماده ۱۷: دانش آموز براساس فرم شماره ۲ به محل انجام کارورزی یا کارآموزی معرفی میگردد.

ماده ۱۸: در هر واحد آموزشی در رابطه با هر یک از مراکز کارورزی یا کارآموزی پرونده خاصی تشکیل میگردد که اطلاعات مربوط به دانش آموزان آن مراکز، در آن درج میگردد.

ماده ۱۹: دانش آموزان علاقمند به انجام کارآموزی یا کارورزی در مراکزی که هزینه دریافت می نمایند، در صورتیکه اولیاء این قبیل دانش آموزان پرداخت هزینه مربوط را تقبل نمایند میتوانند به کارآموزی یا کارورزی پردازند اینگونه مراکز باید دارای صلاحیتهای پیش بینی شده باشند.

تبصره: این قبیل دانش آموزان همانند سایر دانش آموزان کارآموز یا کارورز مورد بازدید و ارزشیابی قرار میگیرند.

ماده ۲۰: دانش آموزان شاخه کاردانش (موضوع ماده ۴ و تبصره آئین نامه کارآموزی و کارورزی) جهت انجام کارورزی در همان مراکزی که آموزش مهارت دیده اند نسبت به سایر دانش آموزان از اولویت برخوردار میباشند.

ماده ۲۱: نظارت بر امور کارآموزی و کارورزی دانش آموزان در مراکز مختلف (صنعت، کشاورزی و خدمات) برعهده مربیان مقیم و سیار است.

ماده ۲۲: شرح وظایف مربی مقیم و سیار به شرح زیر است:

۱- هماهنگ کننده و روابط بین مراکز کارآموزی و کارورزی و واحد آموزشی

۲- نظارت مستمر بر اجرای کارآموزی و کارورزی دانش آموزان (حداقل سه بار

در هفته)

۳- ارزشیابی گزارش کار مربوط (که توسط دانش آموز ارائه میشود).

۴- نظارت بر حضور و غیاب و موارد انضباطی و اخلاقی دانش آموزان در مرکز

کارآموزی و کارورزی

۵- تکمیل فرم ارزشیابی کارآموزان و کارورزان و تحویل آن به مسئول ذیربط

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

معاونت آموزش متوسطه

شماره
تاریخ
پرست

در واحد آموزشی

۶- ارائه نتایج مشاهدات و بازدیدها طی گزارش هفتگی به دبیرستان یا هنرستان
ماده ۲۳: نمرات کارورزی دانش آموزان توسط سرپرست مرکز کارآموزی و
کارورزی و مربی ناظر در فرم شماره ۳ ارائه خواهد شد.

ماده ۲۴: فرمهای تکمیل شده ارزشیابی پس از هر ۱۲۰ ساعت کارآموزی و ۶۰
ساعت کارورزی توسط مربی ناظر به دبیرستان یا هنرستان تحویل میگردد.
تبصره ۱: دانش آموزان رشتههای کشاورزی به ازاء هر ۱۸۰ ساعت انجام کارآموزی
مورد ارزشیابی قرار میگیرند.

تبصره ۲: هر ۱۲۰ ساعت کارآموزی برای رشتههای فنی و حرفه‌ای و ۱۸۰ ساعت برای
رشتههای کشاورزی همچنین هر ۶۰ ساعت کارورزی به میزان یک واحد درسی منظور
میگردد.

ماده ۲۵: نمره کارورزی و کارآموزی عبارت است از میانگین نمرات داده شده
توسط مربی ناظر و سرپرست مرکز به اضافه نمره گزارش کار. (براساس فرمول زیر)
تبصره ۱: از طرف مرکز کارآموزی - کارورزی فردی به عنوان سرپرست معرفی
میگردد.

تبصره ۲: سقف نمره گزارش کار ۵ و نمره مربوط به مربی ۱۰ سقف نمره سرپرست ۲۰
نمره می باشد که به روش زیر لحاظ میگردد.

$$\begin{array}{ccc} \text{نمره گزارش کار} & \text{نمره مربی} & \text{نمره سرپرست مرکز} \\ \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ \text{(حداکثر ۱۰ نمره)} & + & \text{(حداکثر ۲۰ نمره)} \\ \hline \text{حداکثر نمره} + & & \text{نمره برای هر واحد کارورزی} \\ & & \text{یا کارآموزی (۲۰ نمره‌ای)} \end{array}$$

تبصره ۳: چنانچه تعداد واحدهای کارآموزی و کارورزی بیش از یک واحد باشد نمره
نهایی که در کارنامه دانش آموز ثبت می شود عبارت است از معدل نمرات کارآموزی و
کارورزی که دانش آموزان را با موفقیت گذرانده است.

واحدهای مجاز محاسبه میگردد. لیکن در دوره تابستان خارج از سقف مذکور میباشد.
 ماده ۳۱: چنانچه دانش آموزان بزرگسال کار دانش در زمینه مربوط به رشته
 مهارتی شاغل باشند. در صورت ارائه گواهی معتبر، از گذراندن واحد کارورزی معاف
 بوده و ضروری است واحدهای مربوط از سایر دروس یا استانداردهای مهارتی انتخاب
 واحد نمایند و چنانچه قبلاً از سایر رشته‌ها یا شاخه‌ها واحد گذرانده یا در تطبیق از ایشان
 پذیرفته شده باشد می‌تواند بعنوان کارورزی (در حد سقف پیش‌بینی شده) از دانش آموز
 پذیرفته شود.

ماده ۳۲: به ازاء هر ۳۰ نفر دانش آموز يك نفر مربی در نظر گرفته می‌شود.
 تبصره: چنانچه در مراکز کارآموزی و کارورزی تعداد دانش آموزان به حد نصاب
 فوق (۳۰ نفر) نرسد با مجوز معاون آموزش متوسطه استان حداقل برای هر ۱۵ نفر يك
 مربی در نظر گرفته میشود. / ش ۲/۸

چهار علاقه مندان
 معاون آموزش متوسطه

۲۵/۳/۲ - ۳/۴۱۰۹/۲۵

رونوشت به انضمام تصویر فرمهای پیوست پیرو بخشنامه شماره ۲۴۹۳۱/۲۷ -

شهرستان ۲۴/۵/۲۸ به اداره آموزش و پرورش ناحیه

مناطق ارسال میگردد. ک

تابع ۸

مدیرکل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی

گیرندگان رونوشت:

کارشناسی فنی و حرفه ای - کار دانش و متوسطه نظری

دوره پذیرفته اداره آموزش و پرورش
 ناحیه يك شهرستان ارومیه
 شماره ۱۱۱۰۴
 تاریخ ۲۵/۳/۲۵

این سند به استحضار رسید
 مدیرکل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی
 ۱۳۹۵/۳/۲۵

دانش آموزان
 ۲۰۹